

# Jisu Massaiah

J  
I  
S  
U  
M  
A  
S  
S  
A  
I  
A  
H



Thedzekemeyie se puo.

WILEM DE KINK



## Hau kedipuo ga?



**Teigei Dielieu-** Nguyakemo Niepuu chalieu.(p.5)



**Theja-**Mhapuo Jisu khakeshüu we Puo nei chü liro.

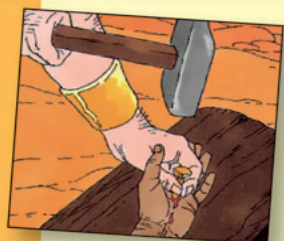
**Bible-** Niepuu kikemhie di themia mehoya mu ze kerüchüya ikecü Bible nu ngulie.



**Kerükra ca-** Jisu u la siakeshü rükraketuo la niekhrüda mu khubedzüu krieya.(p.41)

**Krus-** Jisue hau gienu kemezhie di sia. Jisu siedzimia pete hau se u zasi puo chüya.(p.25,50)

**Apostol-** Jisu siedzimia.(p.18)



**Easter-** Jisu rheilakesieu teisoza. Judamiako ciekevo nyiu hau teiki nyiya.(p.38,54)

**Kechachie kerhei-** Jisu ze kelhou hau nu lhouketuo,

**Niepuu medo-** u. Hau liro kesia therhiewaketa sie mu puo thela jü.(p.23,29,30,59)



**Kepele-** Noe Niepuu medo diezekebau.(p.58)

**Kejovakeshü-** Niepuu u kephouma vashü derei we süu ngulie shü mo. Niepuu nie kejo vashütuo; noe n kejoko la menga mu lhou kesalie vi shie. Kejo-u valie vi kekreibamonyü Jisue uko la siashü mu rheikelie la.(p.58)



**Niepuu kediba-** Themia puo diekezemia sünu volietuo.

**Kemesa ruopfü-** Niepuu ruopfü puo dieze kebamia gei baya.(p.58)

**Jisu-** Niepuu zau; 'Niepuu u kelalieya'

**Massaiah-** 'Kedakelie kediu' Massaiah (Ibrimiako die) puoca kelakelieu Greek nu liro Khrista.(p.52,55)

**Kecha-** Niepuu ze kerüchü, kemekrie morei shiephe di mu puo die rünyükecü.(p.18,19,42)

**Rheilakesie-** Jisue rheilasiaketa. Khunhie puo miapete kesiaba nu siertuo mu Jisu uko pete capiu chütuo.(p.53,57)

**Lakevor-** Mhapete kesa prietatuo Jisu kijü nu lakevor shie. Tei mu kijü pete kesatatuo.(p.57)

**Satan-** Nguyakemo Jisu mu themia ngumvüu (Puo za kekreibu liro terhuomia)

**Kephouma-** Mhatho Jisu nei kemo mu hau nu Niepuu medo varhuowaketa. (p.4)

**Niepuu nuou-** Jisu zau, Puoe Niepuu zo; kijü nu ker di themia chü.





## Jisu Massaiiah suomia ga?

Jisue teicie 2000 voketa ki Israel nu lhou. Puo za liro 'Jisu Massaiiah' moro 'Jisu Khrista'. Hauha puoca liro Puoe kediu. Simonyü Puoe 'Niepu nuou' mu 'Themia nuou'. Puoca liro Puoe Niepu vie mu themia vie. Jisu siedze Bible nu thupie ba; hauha thedze kemeyietho puo.

## Jisu teiki

Uko tei liro Jisu penuokelie nu sede. Themiae uphi morei khunuo kekreako nu rüve vor; Europe thechü kekratsatie, Middle east mu North Africa liro Rommiako kedi chü ba. Themiaiko leshü phrü mu thulieya mo, derei Judamiako Isreal nu kebako ro phrü mu thulieya. Süla uko se'leshüda themia' di uko kieya. Niepuu liro Bible hau nu mia rüchüya. Puoe mhapete chüshü mu Puoe themia ze khrietho chü nyü ba. Jisue süu pekie touthü.







## Israelmia Jisu teik

**Thechü capi-** Jerusalem.

**Thechü kemeyieko-** Galil, Samaria, Judia

**Pukezha-** 28000km<sup>2</sup> (approx) 10810sq miles  
Puotei liro vo tei kele puo nu ba.

**Sarkari** - 63BC nu sede di  
Rommiako uko kedi chüya.

**Niepuu kerüsuo-** Judiasm; Judamiako  
u kepethamia baya; pharisees. Uko  
themiako ki Bible petha baya.

**Udie-** Uko Ibrimia die seya (Judamia  
die) Greek (uko hayo pu baya)  
Latin (Rommiako die)









Kelhou kesa lhoushücie!



Kepenuopfü dienyau vo di seidu  
puo seibo miu dutuo di thate.



Seiboko puo si vü peviliekemoko  
dawa di mi nu thewatuo ho!

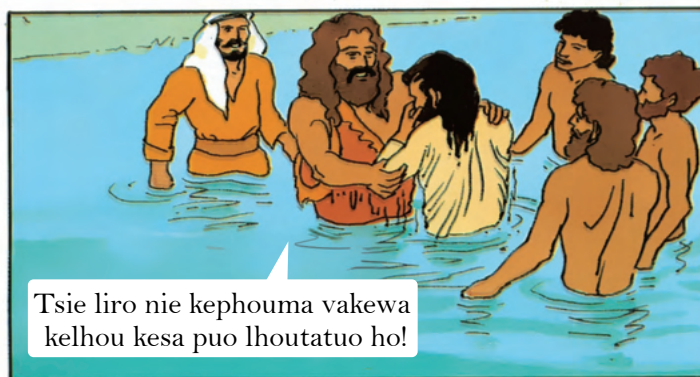


Uko pete rei uko dawa mecie.  
Suomia kelhou kevi lhovi ga?

Hau la zo ho! Miapuorei Kepenuopfü  
dienyau therhielie lho. Derei a sieu  
Themia puo vortuo mu puoe nie nou  
kitie kinu Thenou tsa rei, chagou  
tsa rei chü kedilie vi.



Nieko rei nie kelhou kekrei puo lhou  
nyü ro, nie kephoumako phrawalie  
di vor dzülupfülie.



Tsie liro nie kephouma vakewa  
kelhou kesa puo lhoutatuo ho!



Mia pete rei kepetha hau za  
Johan mia Baptaiz chükezhau ita.

A liro meyeie mo. A liro  
Themia puo vorketuo  
cha kese ba zo mu Puoe  
Kepenuopfü tha uko  
kieshütuo. Puoe  
kemesa ruopfü mu  
Kepenuopfü miu nu nie  
baptaiz chüshütuo. Hau  
nie chü kesapriewatuo.



Mu sisi...



a.....a rei nie dzie  
nu dzülupfülietuo.



hau chüliecie mu hau  
chülie liro we Kepenuopfü  
medo-u chülietuo.

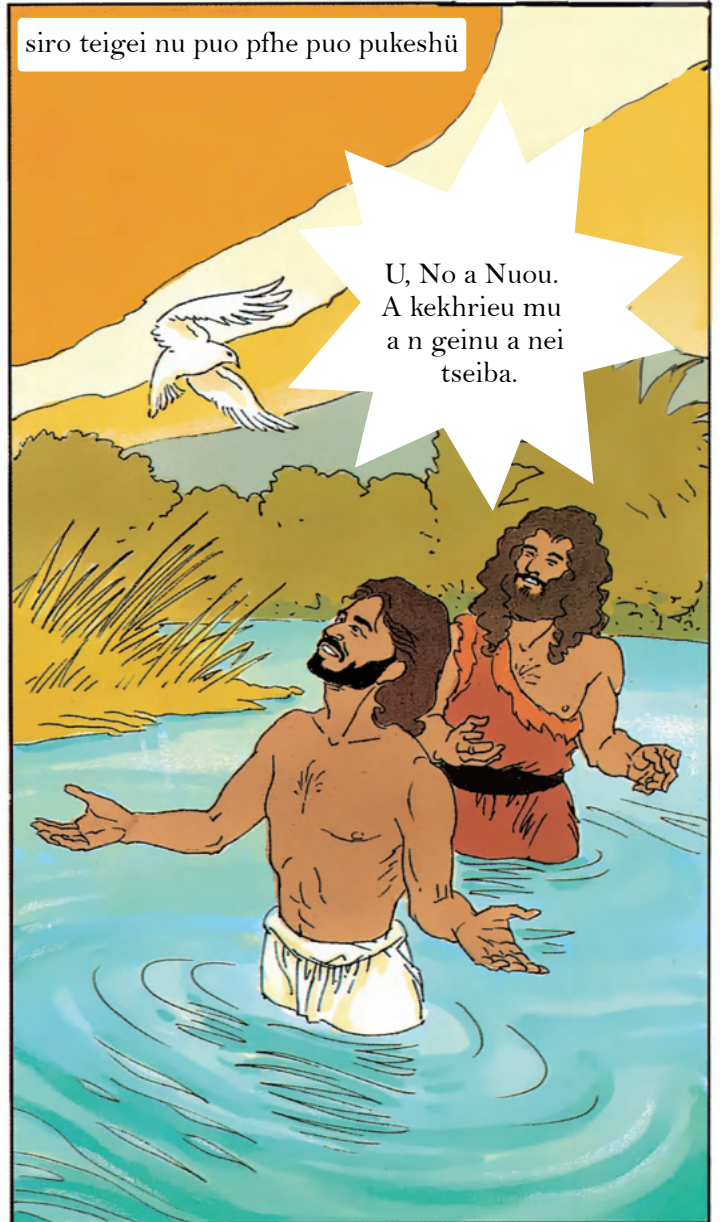


Apuo, nie kediba bu vorliecie  
mu nie medo chülie.



siro teigei nu puo pfhe puo pukeshü

U, No a Nuou.  
A kekhrieu mu  
a n geinu a nei  
tseiba.





Hau therietho nu puoca puomakere tei puo, Johan mia baptaiz chükezhau liro Massaiah vorketuo la kesepie tuo kezha ngulie. Hau teiki liro Israel miako-e rommiako kedibako donu kecü kedi puo.



Israel nu keba Judamiako mia u pechü mu u nou suo keba ngulie. Themiaiko Massaiah kicükipuo vortuo shi pfhe kelho chü bate. Puoe kelakelieu di judamiako leshüda kerieu nu thupie tuo. Massaiah hau liro mesa mezhü.

Jordan kerüü nu Johan mia baptaiz chüyakezhau Jisu thapie sie

Mehocie! Kepenuopfü kuopfheu luki ba mu puoe uko kephoumako vashütuo.



Jisu Baptaiz chükewa sie, Kepenuopfü ruopfüu puo ze thechü rayha nu vote

Jisu teiso teizei zha 40 rayha nu ba. Puoe mha cümo di ba. Puoe kecha mu kemevo chü di Kepenuopfü mharhüu si kemetsülie.



Jisue kepenupfü kelevu bu vilieketuo la pu mecüshü. Kepenuopfü mharhüu liro puo themia bu kesia nu kelakelieu zo.

U apuo! A n medo-u chütuo.



Jisue satan ze keperhie, kesia kezei kediu.





Derei satan, puo keperhieu,  
Kepenuopfü kelevu nu Jisu kedotuoüta.

Noe Kepenuopfü nuou liro  
ketsieko pie niekhrüda chüshü.

Mo! Hau leshüda nu thu ba: themiae  
niekhrüda rübei nu lhouya mo, themiae  
Kepenuopfü dieu se morosuo.

Noe kepenupfö nu liro a  
pekieshü! Rüsuo ki tsüle nu prushü.  
Hau Leshüda nu thupie ba mo me,  
teigeidielieu vor n pielie mo tuo me?

no nuketsu di a rüsuo liro ae kijü  
nu kekuo pete khapie n tsütuo.

Sidi satan Jisu khawata.  
Teigei dielieko vor di puo lie chü.

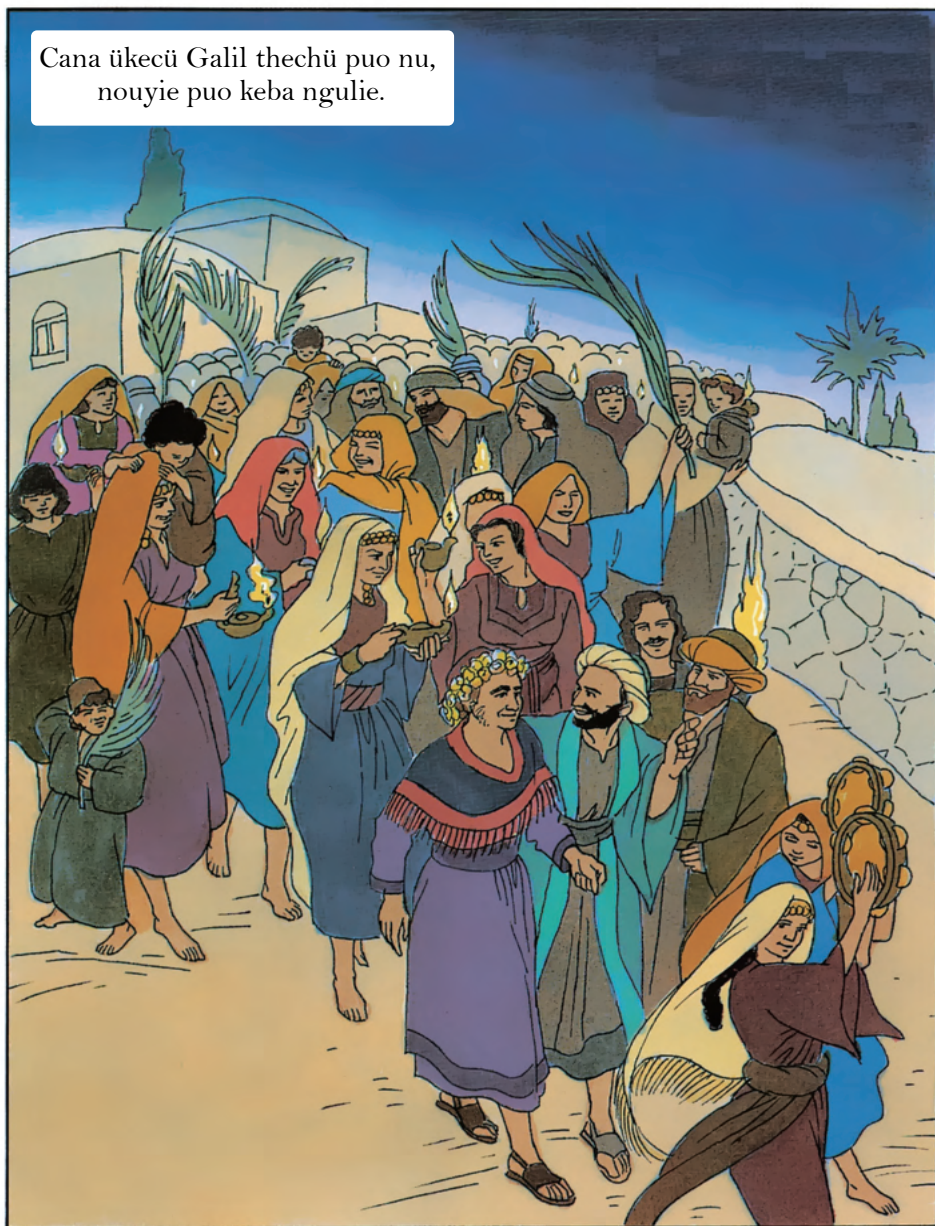
mu hau rei thu ba: Niepuu kedosuo.

Satan no a khawata! Hau thupie  
ba: uko Niepuu rübei uko rüsuo  
mu puo lie chü morosuo.

Jisue kemesa ruopfü puo tshupfö lü  
di Galil nu volie. Jisue thechü  
themia kekra keba hau nu lhou sier,  
thechü hau liro pesotsa israel nu baya.  
Puo rüvekecü nu mia huomia puo  
siemedzilie. Themia koe Jisu liro  
Massiah zo mo shi, thiedzü  
siedzekesi thukeba kemhie di ketso ba.



Cana ükecü Galil thechü puo nu,  
nouyie puo keba ngulie.



Jisue nouyie nu keba ngulie,  
puo zuo mu puo zeko rei sa.









Galil kerü nu Kapernaum ikecü khuotekecü rüna puo baya. Hau nu Jisue Kepenuopfü zhapu chü ba.



Hau nu puo siedzimia kerietheo kedalie.



Pitor, kerü kesou nu lelie di nie jal kelhoupie khuo teliecieipsum



Kepethau, hieko thevatie khuo te ba zorei mhapuori ngulie molie



derei noe pukeba kemhieie.....



ha! A pele mothorte!









Jisue Galil pete nu puo siedziko ze  
Kepenuopfü zhapu chü. Puoe kechü  
kekreikecü pete chü pevishü, terhuo  
kesuo ruopfüko whuowa, themiako  
rei ungo di puo siemedzi.  
Themiakoe thechü kekrei nu puo  
pfhü vor, Jerusalem nunu rei.  
Pete nu rei puo die si.



Thejakepfüe mhakejümia zo.  
Jisu kedibae puo la zo.

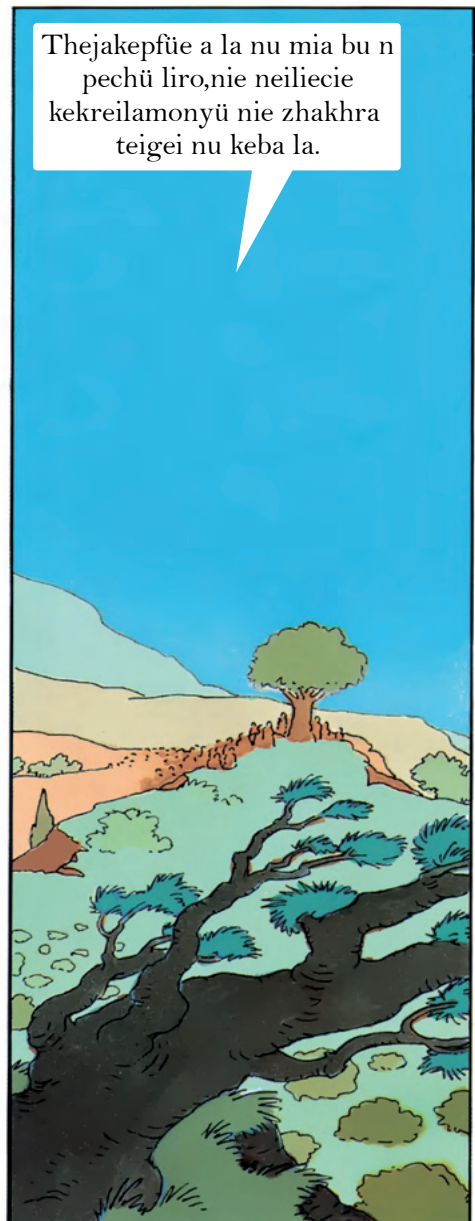
Thejakepfüe uvakemerü zo  
kek reilamonyü ukoe u nou  
tseilietuo.



Thejakepfüe krakecümia la zo,  
ukoe la vo di u neilietuo



Thejakepfüe a la nu mia bu n  
pechü liro, nie neilieie  
kekreilamonyü nie zhakhra  
teigei nu keba la.





Mia bu duo mhie di n zeli  
nyü shi no rei sükemhie di  
mia zeli morosuo.



Nie ngumvümia khrielie  
mu kecha rei chülie.



Mhakevi chü pekhrelicie  
silie liro mia u meho se ho.



Themia kehoupuorei thenumia  
meho kekrü ba liro puoe puo nou nu  
kephouma krapfüliete. Themiae  
kepethamia kenie lie chülie lho;  
Niepuu lie chü moro mhakenei  
lie chü.



Umhi-e umo kezhiu zo. No n  
mhi mecie ba ro n mo pete  
ziekruoi batuo. Derei n mhi mesa  
mo bata ro noe kezei nu lhoutuo.



Themia puoe kepethamia kenie  
lie chülie lho; puoe Niepuu rüsuo  
liro mhakenei rüsuolie kenjü.



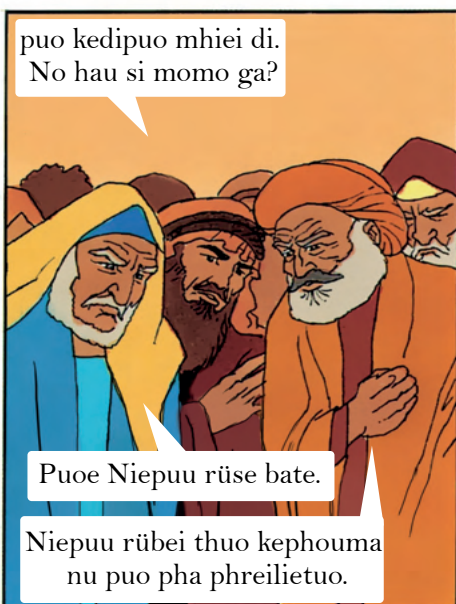
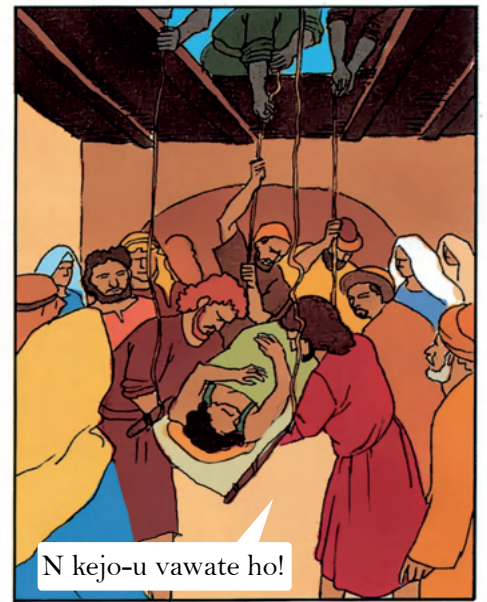
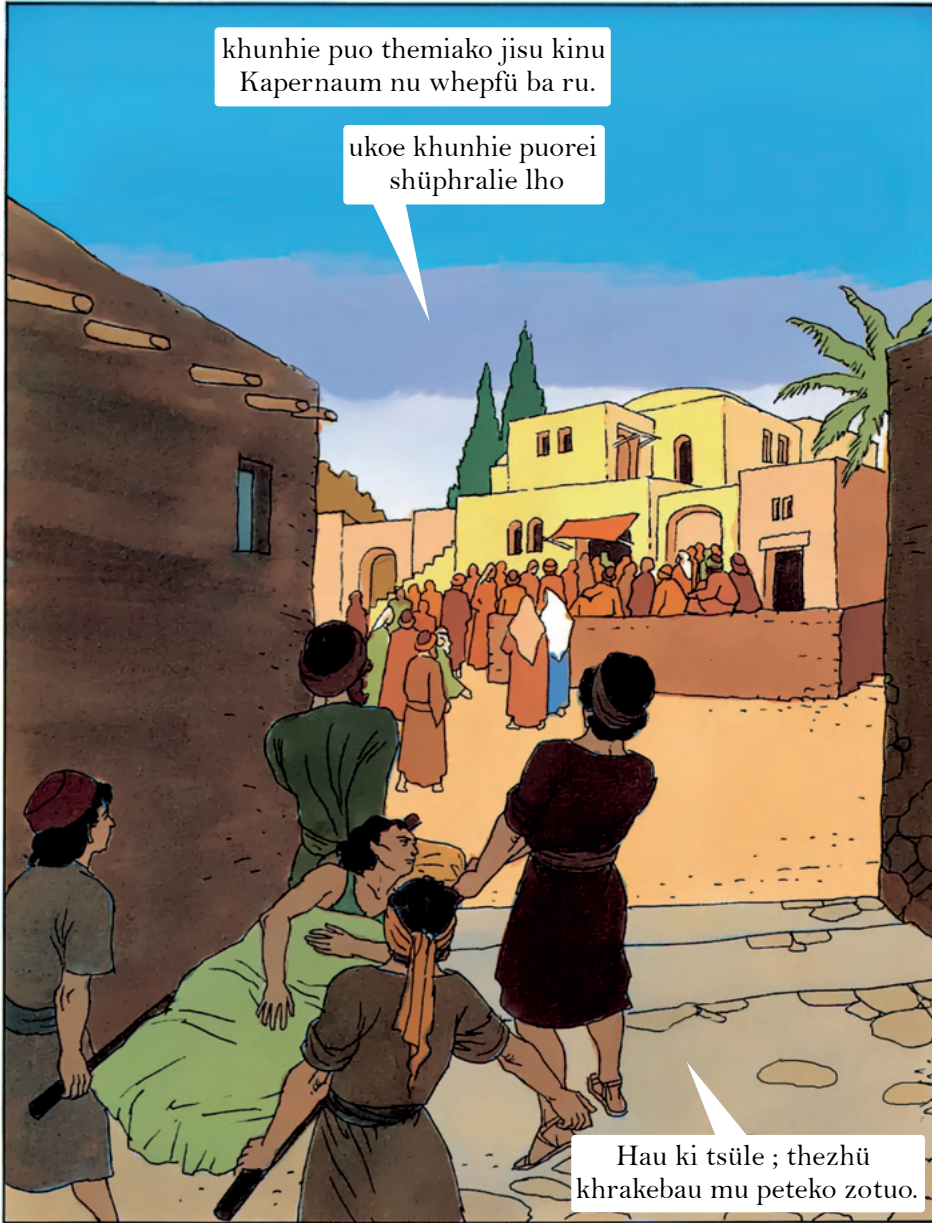
Nie sodu la nie nou kemezhie  
hiecie. Jisu kediba la nie  
nounyülicie si liro kekreiko  
parlietatu.



No dieko medzilie ro, noe n ki ketsie nu chükeba kemhie  
zo. Derei medzilie mota liro, balu nu nie ki chü keba mhie zo.



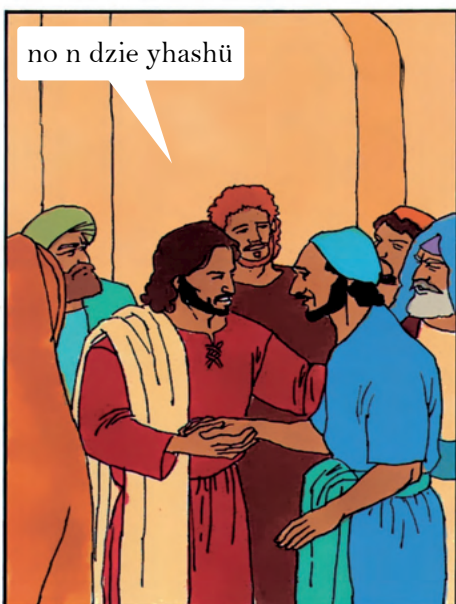








derei themiako huomia Jisu  
mhatho hau ngu di u nei ba mo.  
Kehou nu kezhako Jisue Sabat  
zho-u medzi ba momo shi idi  
meho ba. Teisozha hau nu  
Israelmiako mha kehoupuorei  
chükecü kha.





Jisue Galil nadiu nu puo siedziko ze rou puo nu tuo.



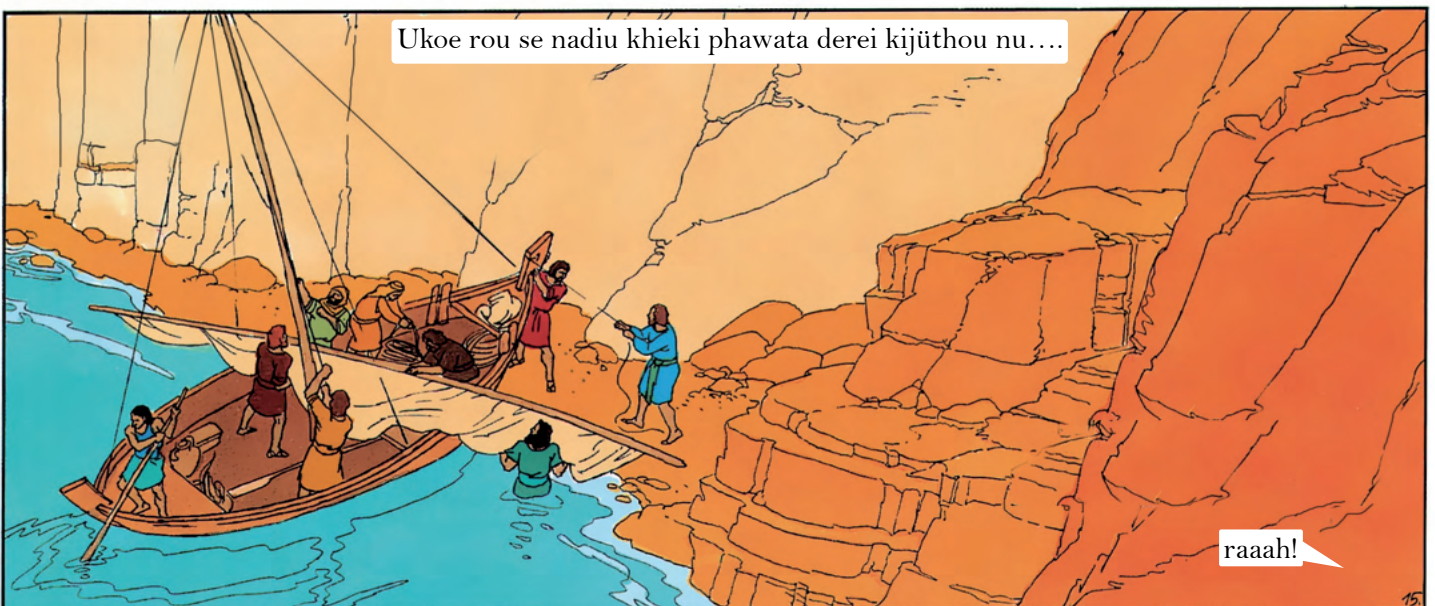
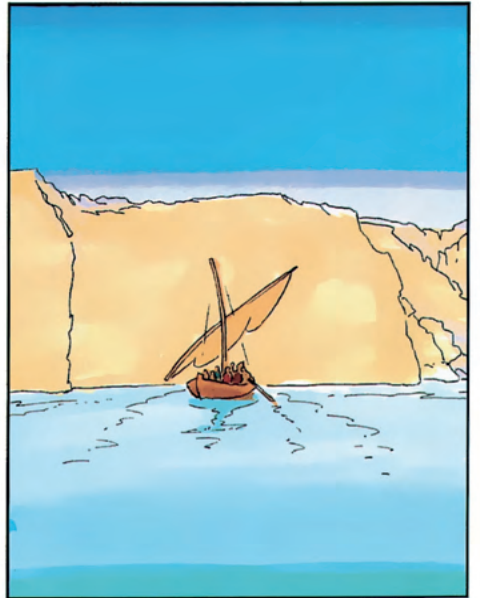
Kepethau, hieko khruohicie,  
ukoe dzü nu letatuozhie.



Neiko Kidipuo la michio ba ga?  
Neiko Keplle kia pwoba ga?



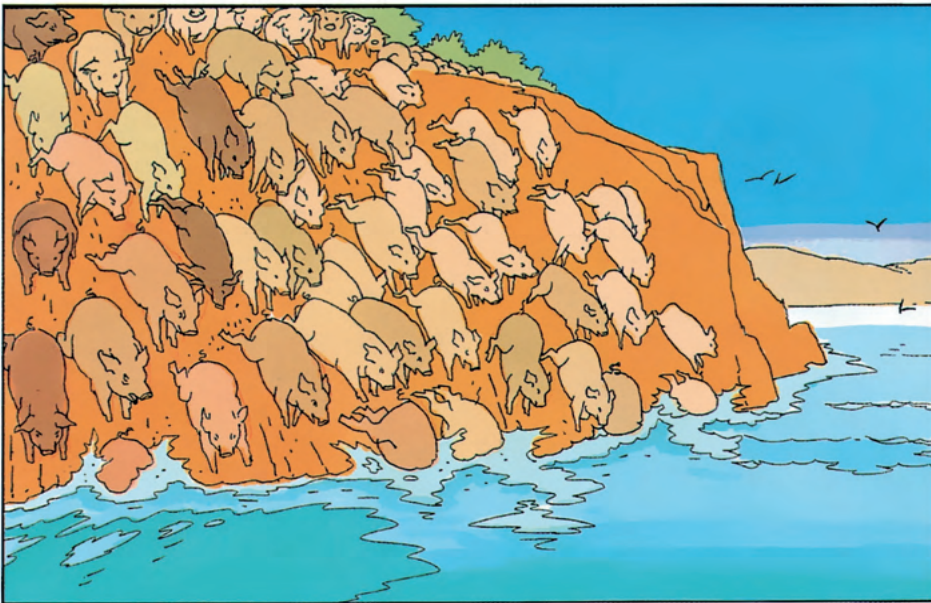




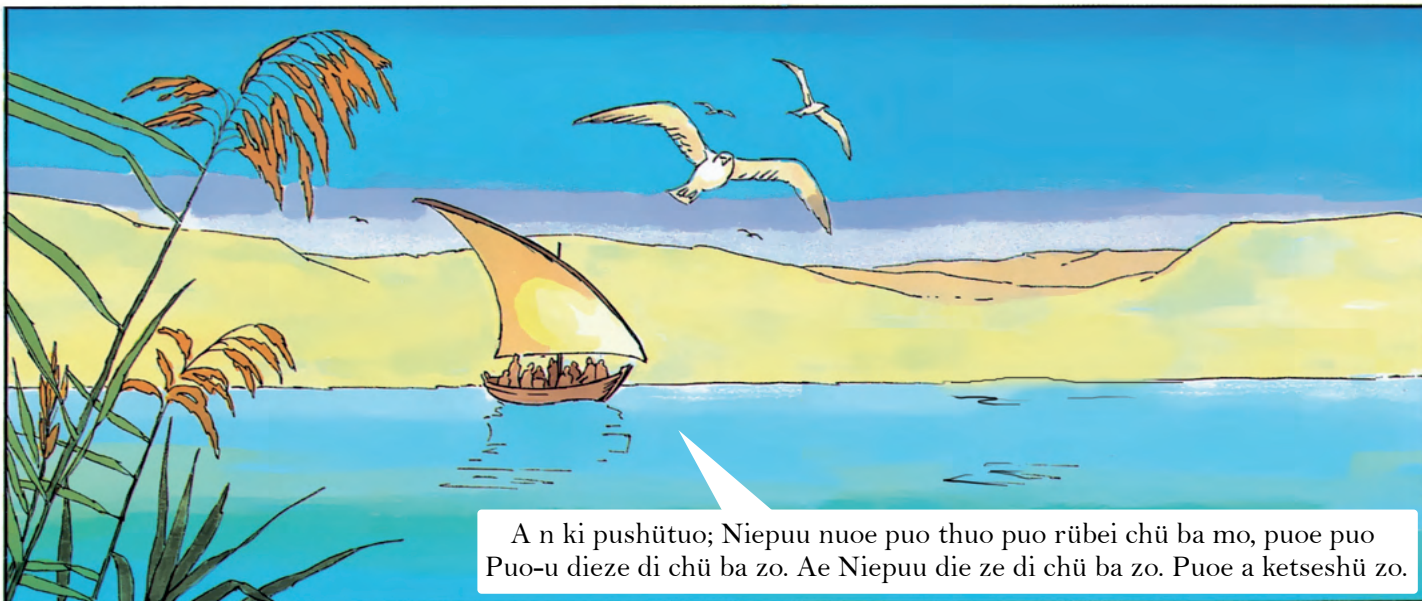












A n ki pushütuo; Niepuu nuoe puo thuo puo rübei chü ba mo, puoe puo  
Puo-u dieze di chü ba zo. Ae Niepuu die ze di chü ba zo. Puoe a ketseshü zo.



Jisue thechü mia ba kemora nu vo kechachüya.



teizeizha puo kecha chükewasie,  
Jisue puo siedziko 12 mia kenie di  
ketseshü. Uko bu terhuo kesuo  
whuoliekevi mu mia chü  
keshürholiekevi mhaphruo khashü.



Ukoe Pitor mu Andria  
siedzüzürieko.



Jakob mu Johan  
siedzüzürieko.



Filip mu Nathanal ....



Thoma mu Mathi (puoe thiedzü Rommiako la khezhanuo khruoya.)



Thaddaeus mu Juda kekreiu



Simon, puo keperhieu, mu Judas Iskariot.



Volie, nie suomia nie zekeliemia, mu suomia nie zeliie shi, a zelietao mu themia süue Niepuu zekelie mhiei zo.

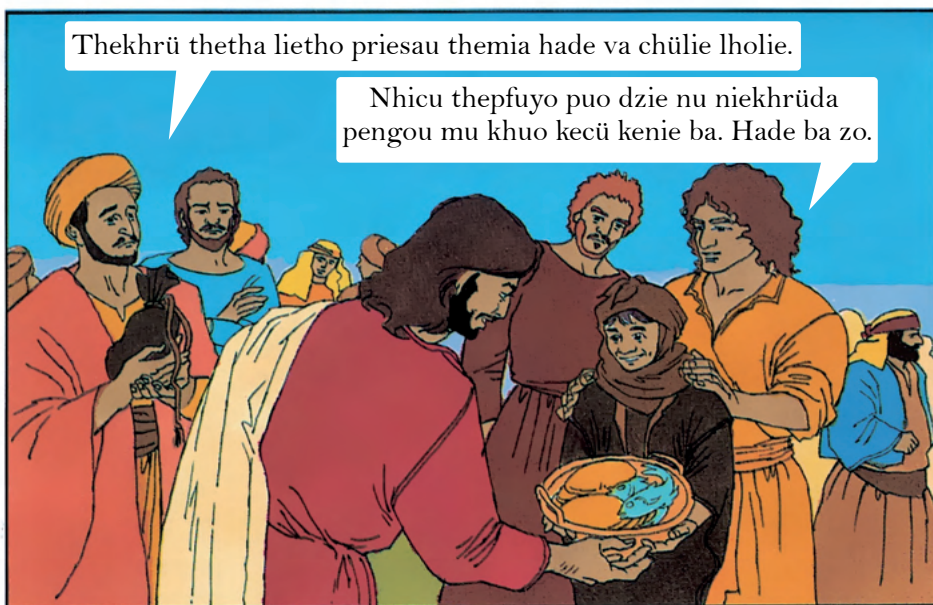


Apostolko 12 uko mission nu unei se di la vor. Hau sie Jisue uko ze thechü mia ba kemora vo nyü derei miakrau uko khawa molieta.

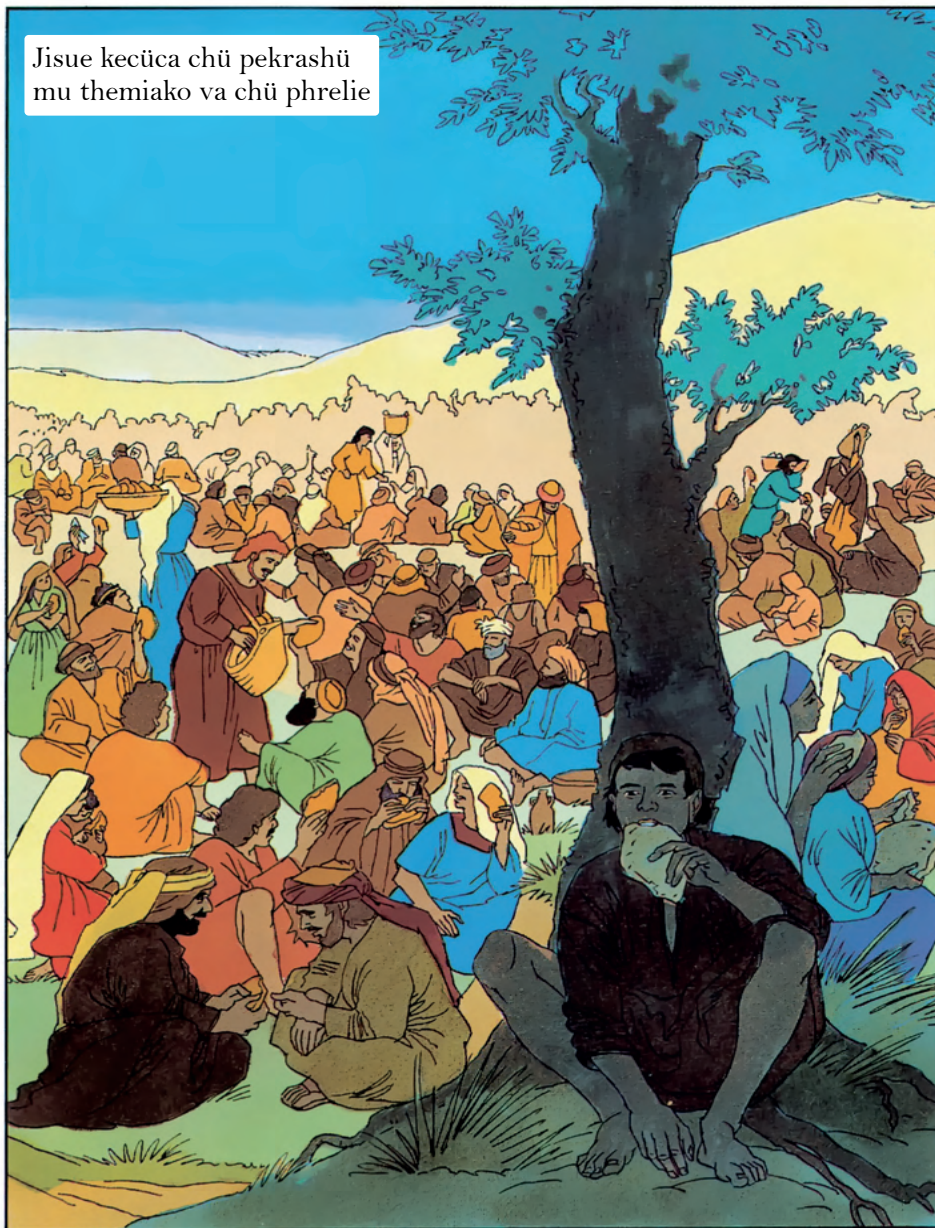
Lie me re vizhüte derei themia mhakechümia ba mote. Nieko kechachü baliecie themia ngulie ketuo la.











Jisue kecüca chü pekrashü  
mu themiako va chü phrelie



Puoe Massaiah-u  
mecie, vorketuou.

Puo ba kediu chü moho suo.

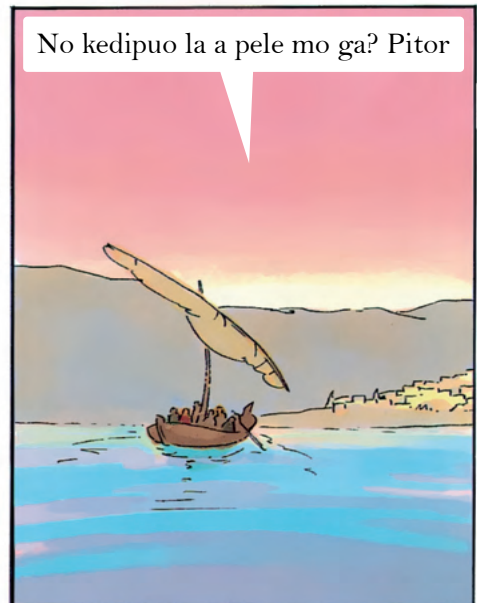


Mehosi! merha  
12 ketshu bate.



themiako bu u kinu votaketuo puoteite. Rou zeli di  
kekreitsa nu phita mu a ro kijüthou hageinu kechachülietuo.







themiakoe Jisu se kediū chū nyū  
ba. Uko kemerūu liro Rommiako  
kediū bu tataketuo la. Jisu  
keperhiemia rei kramiemia  
partazhie. Ukoē puo pese ba  
zo. Ukoē puo ngumvūmia pfhū  
mu Jisu peka nyū ba.



Noe kecūkekrie la n nou kemezhie  
hiecie. Siro kecūkekrie liro bamotaya  
derei kelhou rhei sei keba kecūcau  
menguliecie.

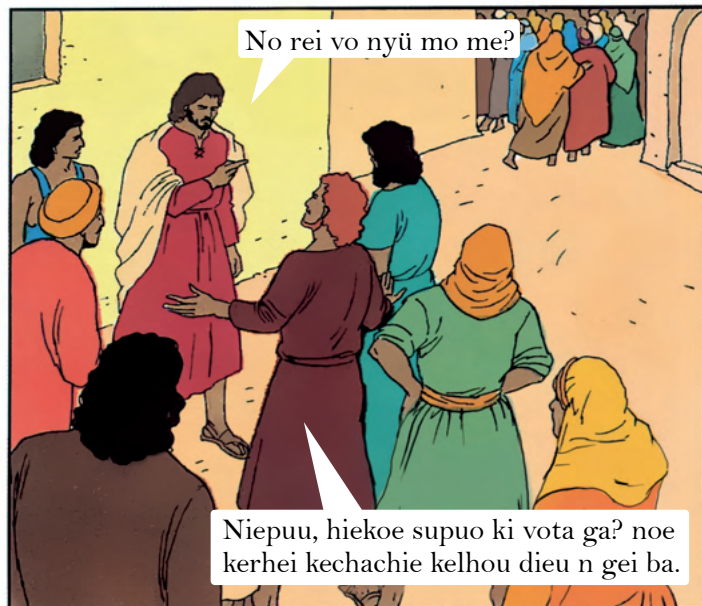


Ae niekhrūdakechachie kelhou zo.  
A mo-u liro kijū ki khakeshūu zo.

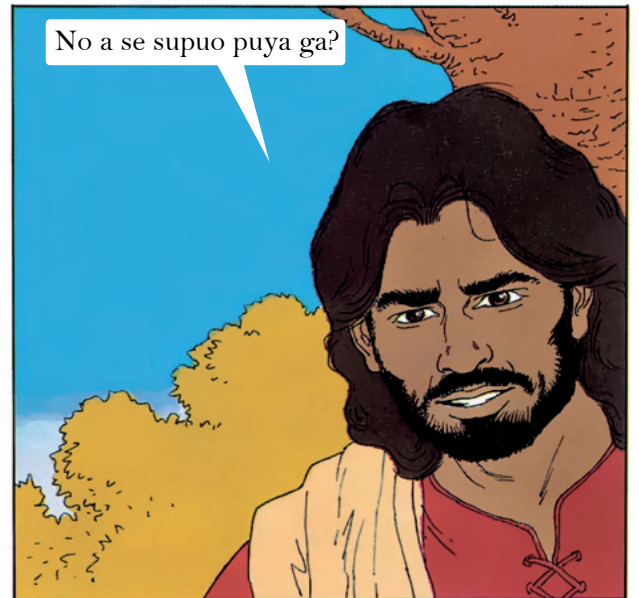


Kikemhie di themia hau puo  
mo-u se uko bu cūlieta ga?

Kemethuo!











Jerusalem kitie nu themia pekhriya. Krus geinu u goukewa ngulie, süsü kemezhithor, Rommiako kesia mhatho puo.



Nieko miapuorei a zelie nyü ro, noe n Krus toupfülie di a siemedzi morosuo.



Mia kehoupuorei puo kelhou puo nei liro puo thuo pekawatuo. Derei themia puo puo kelhou a la lhoushü liro kelhou kesa ngulietuo.



noe hauha si morosuo, Kepenuopfüe puo zo



Mhakezhatho liro nie Niepu khrieketholie morosuo, no n khrie kezhü de mia khrielie morosuo.



Hau teiki lirompa rüna Israel nu baya. Mpakechü hau liro u chü kechü kesuo puo. Suomia hayo ngulie shi puo bu mia penuo motaya.



Mpa kechüko liro uko  
kevor mia pesishüya

Mpakechüu!

Mpakechüu!



Jisu! Hie kepethau!  
Hie ngumezhieshücie.







Sielie di vo Lievomia bu n ngucie.



Lievo-u ki volie di puo bu n mehocie

Silie liro hieko vilietatuo me?



?

!

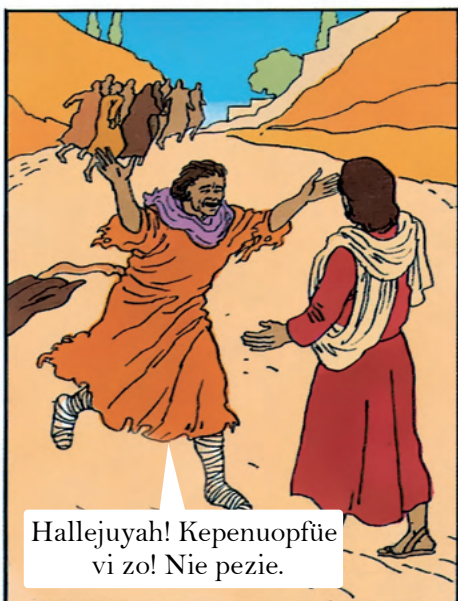


A mehosi! Ae viliete!



Hieko viliete ho!

Ulie!



Hallejuyah! Kepenuopfue vi zo! Nie pezie.



Nieko mia kerko viliete mo ma?  
Kekreiko kirapuo ba ga? Uko  
Jisu thezie lho me?



Siethalie! N kepeleu n chü  
keshürhoshü monyü, n kelaliete.



Jerusalem nu Juda kezhako  
uko kituomia ketseshü di  
uko bu Jisu meho baya.  
Ukoe Jisu mhatho hayo  
uko nei mo zo.

Puoe themia miasuomia ze  
kepekroya, pietü kechümia, khezhanuo  
kezhako Rommiako rei sa.

Massaiah liro themia hakemhieko la  
vor zo. U pfhü pejü di lhou kebako.



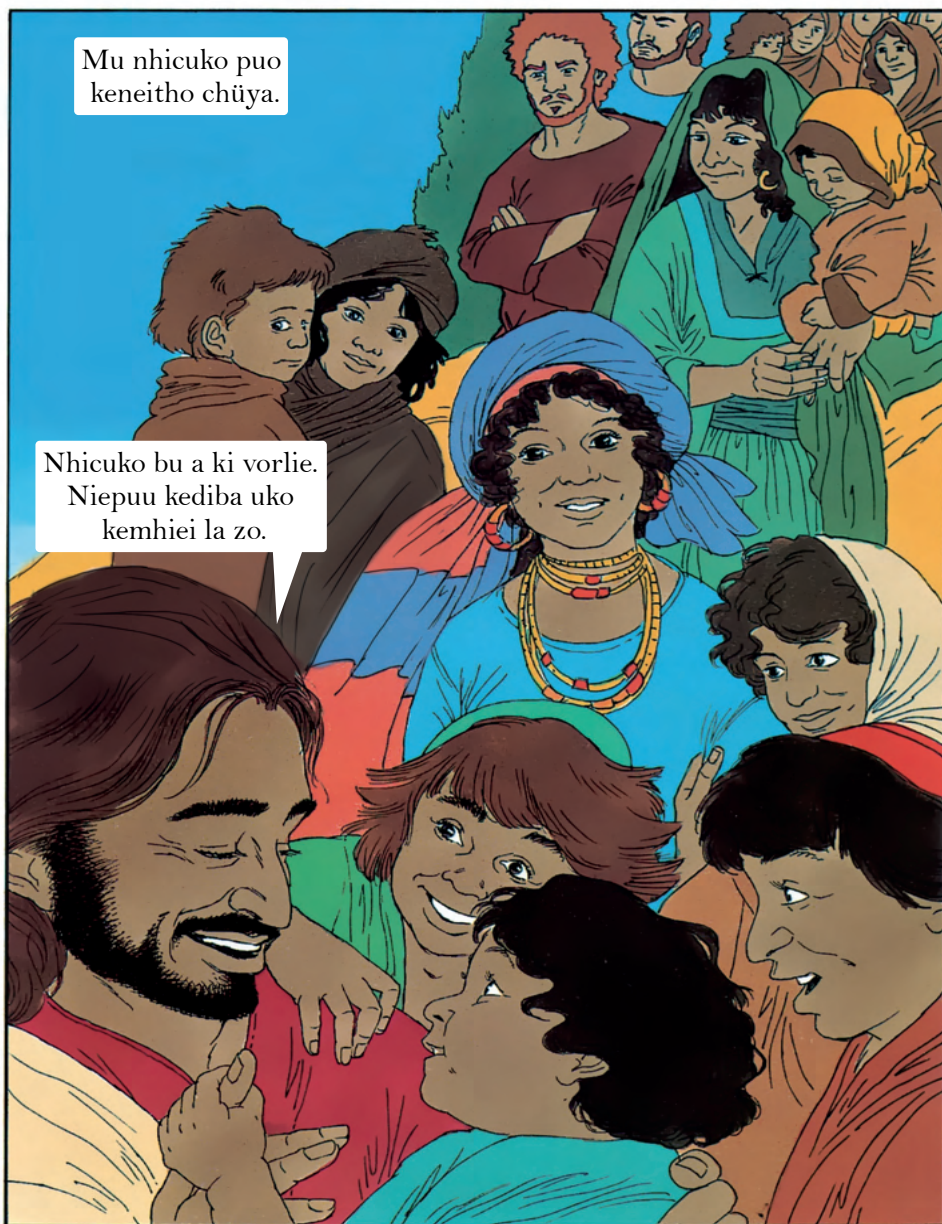
Kekreilamonyü Jisue Sabat teiki  
mia chü keshürhoyakezha la.

Shürholieta.



Mu nhicuko puo  
keneitho chüya.

Nhicuko bu a ki vorlie.  
Niepuu kediba uko  
kemhie la zo.





Bethany nu Jisu kieszü, Bethany liro Jerusalem rüna kepenuo ki ba zo. Lazar suokeba silie. Lazar mu puo siezefü kenie Martha mu Mary, ukoe Jisu khrietho kevi puo. Süla Jisu Bethany nu kevor ki puoe Lazar siaketa silie mu puoe zha dia mekhru nu zhüketa silie.



Niepuu, no haki baro a dzürieu siata lielho.



Martha, n dzürieu la siertatuo.



u a süu si balie. Puoe kechachie kerhei nguliete.



Ae kechachie kerheiu zo. Supuonie a pele liro rheilalietuo. No süu pele ba me Martha?



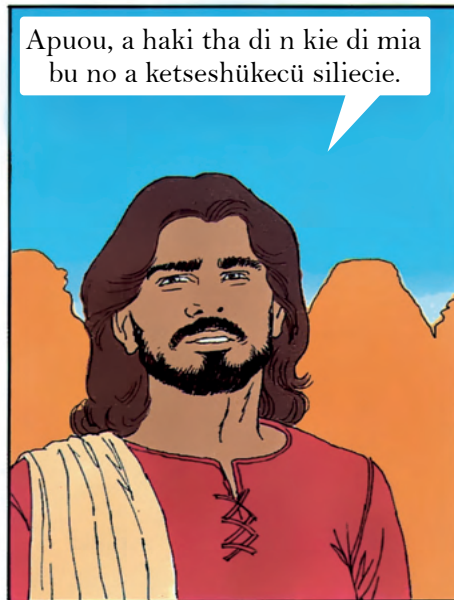
Ule Niepuu a n die pukeshüu pele ba zo.



Noe kirapuo nu puo khruwa ga?  
Vor di mehoshücie, Niepuu!

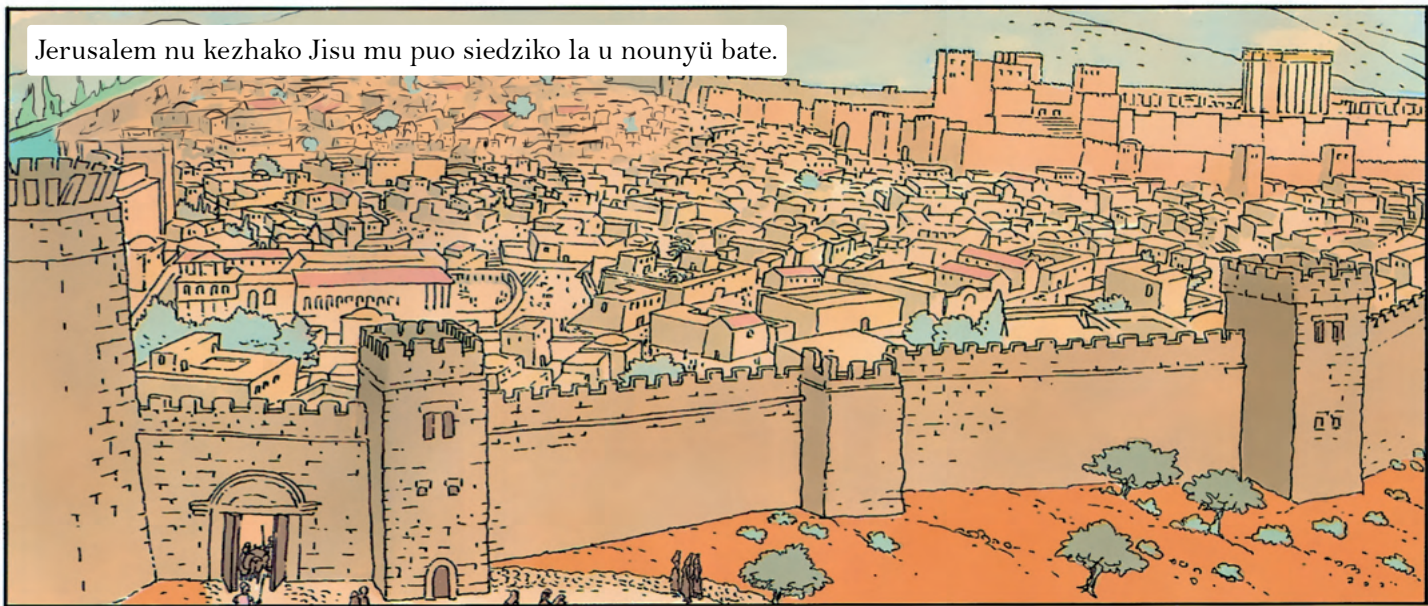








Jerusalem nu kezhako Jisu mu puo siedziko la u nounyü bate.



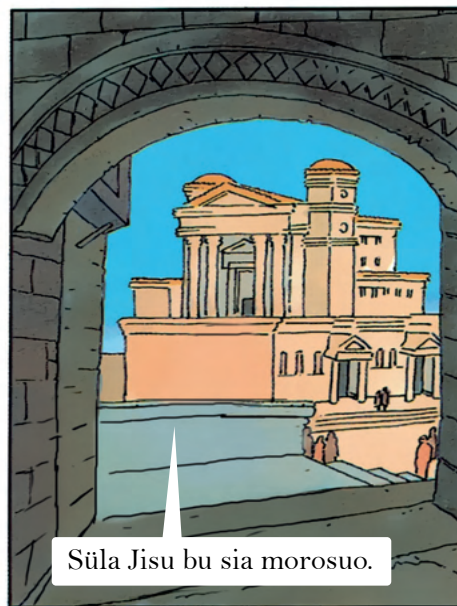
Themia tsüyo mha ungokecü chü se bate.

Ukoe hayo chü ba zosie,  
Rommiako vor meholietuo.

Ukoe vor u kehouki mu  
u themiako pekawatuo.



Nie thuo le pesoushücie,  
themia hayo siata liro  
u themia la vi setuo.



Süla Jisu bu sia morosuo.

Hau geinu Judamia kezhako  
Jisu pejowa di Rommiako ki  
khashüketuo pfhe ba. Rommiakoe  
Kesia siazha hau khashülie kevi la.



Jisue Bethany nu kebaki.....



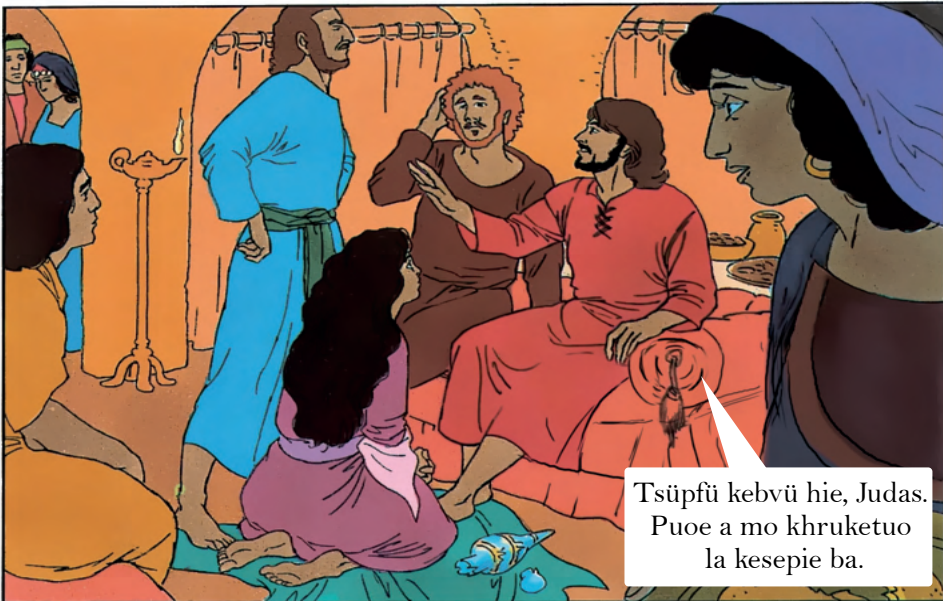
Mary!



Mharekethenguyo  
puoma resetuo.



Ukoe kejümia  
ki priesa khashü  
ro vituo ru.



Tsüpfü kebvü hie, Judas.  
Puoe a mo khruketuo  
la kesepie ba.



Ciekevo nyiu vortatuo, themiako  
rŭve Jerusalem nu votuo.



Mu themiako huomia Jisu teketuo la  
Jerusalem nu pfhe ba. Derei puoe tuo  
pedze baluo.









Rüsuoki liro thechü metsuo gei ba



Ciekevo nyiu nu  
tekuonuoko dukhriya.



Tekuonuoko se rüsuoki  
nu vo di ruosuo chüya.



Derei kedipuo ruosuo liro themiau  
kelalieta ga kephouma nu?



Rüsuoki nu themiako mhanya  
mhara ze di kebounya ba.



Jisu rei vor bacecü ngulie.









Ukoe puo kedolie di puo telie vi sidi puo dukhrilie vi.

Derei ciekevo nyi teiu nu mo di puotei kekrei puo nu.



Niekoe a ki raka kitsu khashütuo ga mhanüu a puo telie shie?

Süu liro Judas puo siedzimia puo pu keba ngulie.



Ae Jisu nieko ki khashütuo.

Hieko rakachü 30 khashütuo; hau ro kitamia kinyi zo.





Jisue ciekevo nyiu mhodzũ  
rũsuoki nu mia ze kepekro  
baya sidi puo ngumvũmia  
rei puo petsou bakecũngulie.



Khinhieki Jisu mu puo siedzi Apostol  
12ze ciekevo kecũca cũ keba ngulie.



A tsiezhũ chũwatuo!







Ae nieko ze ciekveo kecūca  
hau cūketuo pfhekelho chū ba,  
hau sie a vo di kemezhiesetuo.



Themia mha keseko mia bu  
u lie chūya derei we mia lie  
chū morosuo.



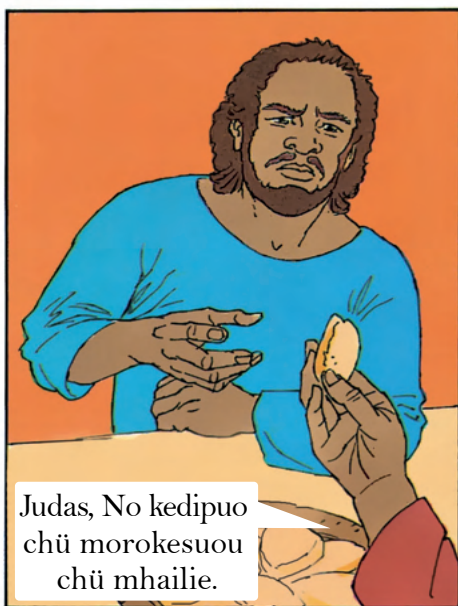
Peteko lie chūkezau  
uko thepiepfütuo.



A rei nieko donu  
kituomia puo zo.













Sidi thevatie penuo ki, Jisu mu puo siedziko thechüu nu tuo prata derei Judas uko ze bamota.



Ae nieko khawatuo derei Niepuu liro kemesa ruopfü ketsepie nie zetuo mu nie khruohituo.

Noe a thechü kirapuo votuo shi no si ba zo nhie.



Ae kerheiro cha ketho-u zo. Miapuorei a geinu zo kemosie a Puo ki volie lho.



Nieko haki balie, ae vo luki nu kecha chütuo.



Apuou hau n medo liro a bu kemezhie hiecie.



Sizoürei, a medo mo di n medo-u zotuo.









Jisu telie di puo bu zievo kezhatho mhodzü vo.  
Pitor mu Johan rei vo lutsa nu puo meho ba.



Pitor rei mechü kehou nu vo.



Noe puo ze tuoya ndie?



Mo! A themia  
süu shi mo.

No rei uko donu  
mia puo zo ndie?



Mo a Mo!

A si ba zo, no zolie,  
noe Galilmia puo.



Ae no kedipuo  
pu ba shi si mo.









Jisue Pilat mhodzünü puo pie vo, Judamiako ketijü se puo da.



Noe ketijü n da bakecüko kimhie di kelalieta ga? Mhapuorei mo?



Noe kedipuo chüshü ga?

Ae ketho puketuo la vor.



Kethoe kedipuo ga?

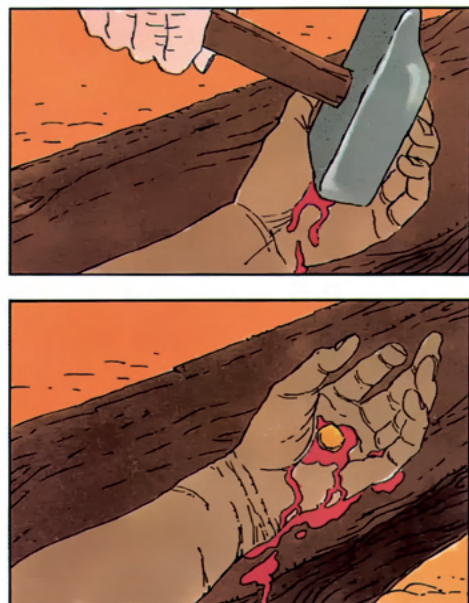


Ae puo kekrükecü ngulie mo; ciekevo nyi teiu nu a supuo khawata ga; Barabbas moro Judako kediu ga?











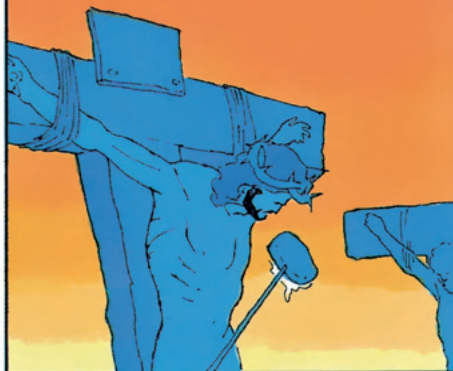




Krus gei mhapuo thupie ba;  
'Jisu, Judako kediu.'



Jisue u chü kemene  
dzüu krie mvüta.



Rüpfhünuoko puo  
pfhenei kezalieta.



No Niepuu nuou liro  
Krus geinu kerlie.



Ulie! Puoe mia  
kelashü momo ga?

N thuo n kelalie  
di hieko kelashü.

Niepuu ki therhu khashü,  
ukoe kekrükebau zhakhra  
ngu ba derei Themia hayo  
ha mhapuorei chü kekrü mo.



A rükraliecie, nie  
teigei khoketa ki.



A nki pushütuo, noe  
a ze teigei kholietuo.



Baro vüketa ki tei  
zeiboui vorta.



Mary, Jisu zuonuo mu Johan  
puo siedziu, krus khieki tha.

Tsie liro noe puo zuo  
mu puoe n nuou.



A Niepuu, a Niepuu, no  
kedipuo la a khawata ga?

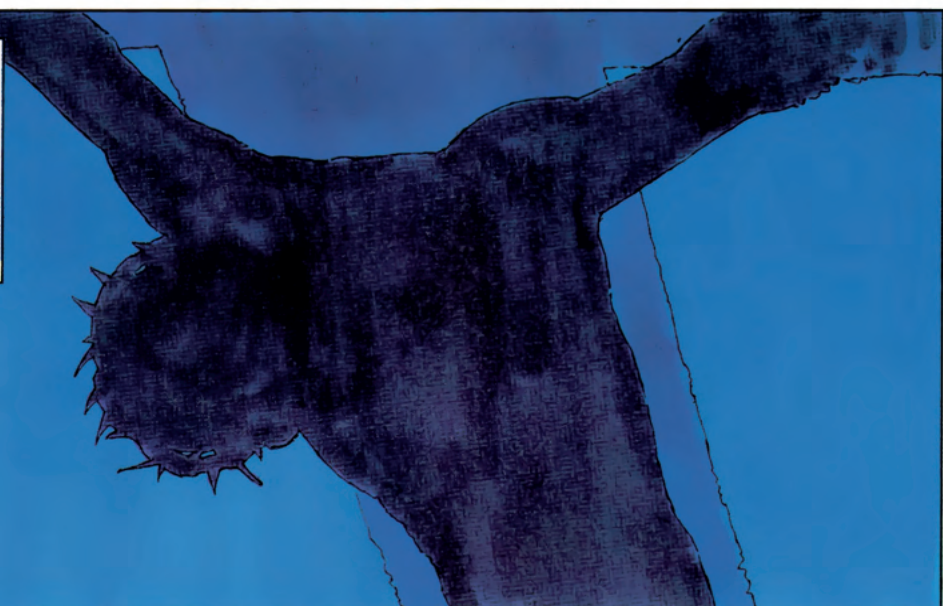
Ae terhübate!



Apuou, a Ruopfüu n  
dzie nu khashütuo.



Tseite ho!





Jisue keba se ki khinhietsa kevaki,  
rüpfhünüo puo puo ngou pie Jisu tie  
zeshü sitse thezie mu dzü kru parta.



Hau ro leshü nu thukeba  
kemhie; 'Puo tekuonuo  
puo dukhrikewa kemhie zo'.



'Puo mia bu puo ze mu  
puo vü, uko kepouma la'.  
Derei tsie liro puoe siate.



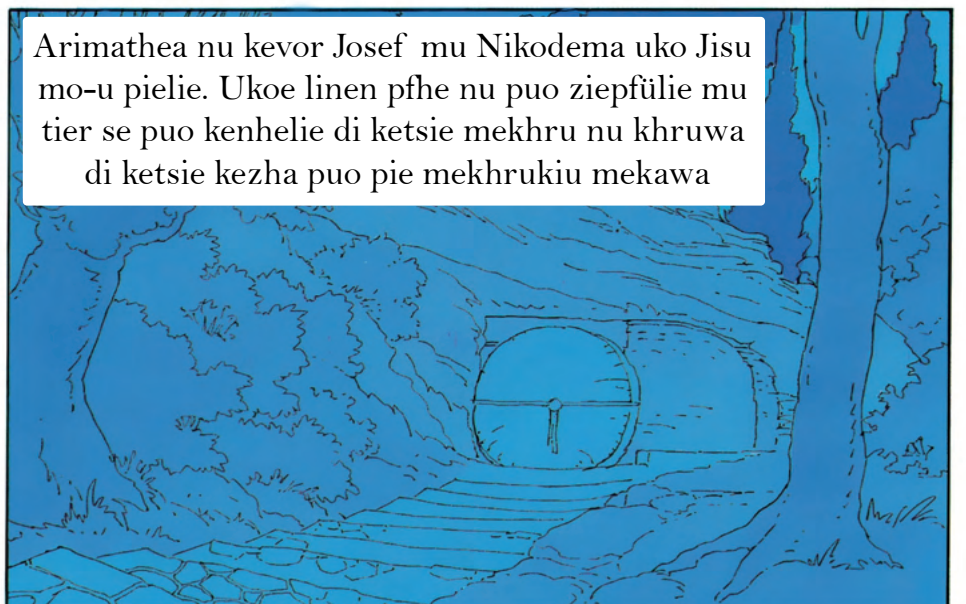
Puo vorketuo  
Massaiah zo momo ga?



Arimathea nu kevor Josef' mu Nikodema uko Jisu  
mo-u pielie. Uko linen pfhe nu puo ziefülie mu  
tier se puo kenhelie di ketsie mekhru nu khruwa  
di ketsie kezha puo pie mekhrukiu mekawa



Harie, uko puo khrulie vi  
moshi vo ketsotuo khe.





Ciekevo nyiu sie thenuko  
vo di mekhruchü meho.



Noe kedipuo la kesiako  
donu kerhei pfhütuo ga?  
Puae rheisiete. Vo di puo  
siedziko ki pushü.



Ketsieu rütoute ho!

Pitor mu Johan hau silie  
mu mekhruchü nu ta vo.



Mekhruchüu  
methuote.



Kedipuo chüta ga?





Mekhruchü khieki tezie puo baya.



Thenupfü, no kedipuo la kra  
ba ga? Noe supuo pfhü ba ga?



Kepethau, noe puo  
pieliete ma?



Mary!

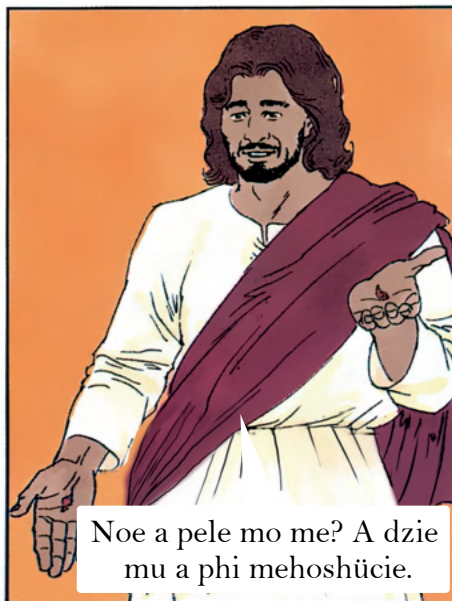


Kepethau!



no tse rei a ze ba hie.  
Vo di n dzüriekoki ae  
Apuo mu n Puou ki  
votuozhie.







Jisue puo siedziko ki zha  
hiedia la puo pekieshü. Puoe  
mia 500 rei sa pekieshü.  
Khunhie puo Puo siedzikoe  
Galil nadiu nu khuo te ba.

Noe mha cüketuo ba me?

Mo, hieko mhapuorei  
telie molie.



Harie, khuo  
te vipie.



Hau Niepuu le!



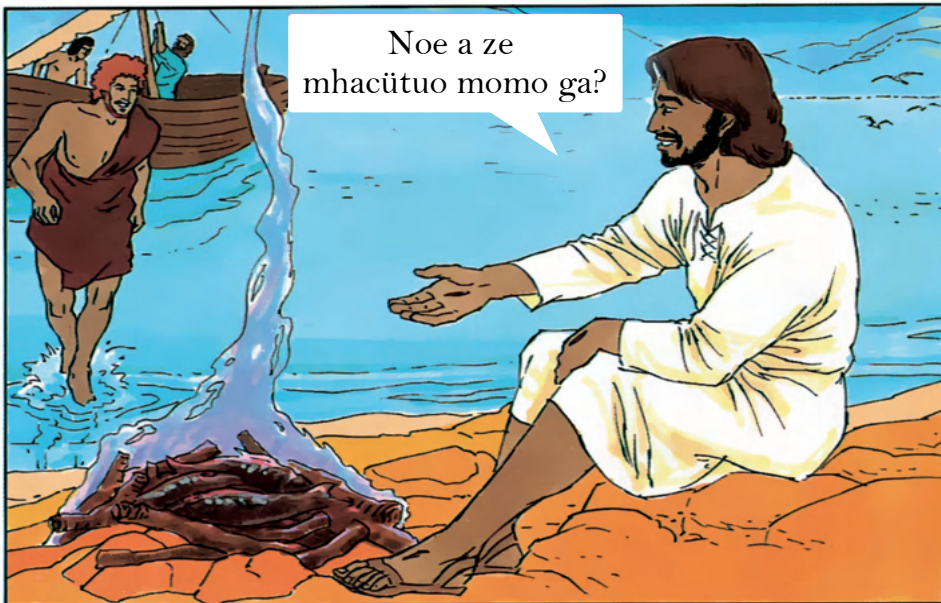
Noe khuokete pfheu se  
nadiu kekreitsa kelhoushücie.



Kepethau.



Noe a ze  
mhacütuo momo ga?







Pitor, no a  
khrie ba me?



Jisue Pitor ki ketsokecū  
hau va se ketso.



U Niepuu, A n khrie  
ba zo, no rei süu si ba.

A kuopfheko meho bacie.



A siemedzilie!

Ae teigei kedi kekuo pete nguliete.  
Kijü pete nu vo di a siedzimia pfhü  
kengulie di uko bu dzülu pfülie,  
Puou mu nuou mu kemesa ruopfü  
za nu mu uko ki ae nie pethakeshü  
kemhieie pethalie.



Nieko rükraliecie, a nie ze tuo seituo,  
teisozha pete mu thelatho ketso.

Jisu hako pu tseiwa sie teigei  
khota. Derei puoe pulakeshü  
puo liro puoe vor kijü capiu  
chülatuo.



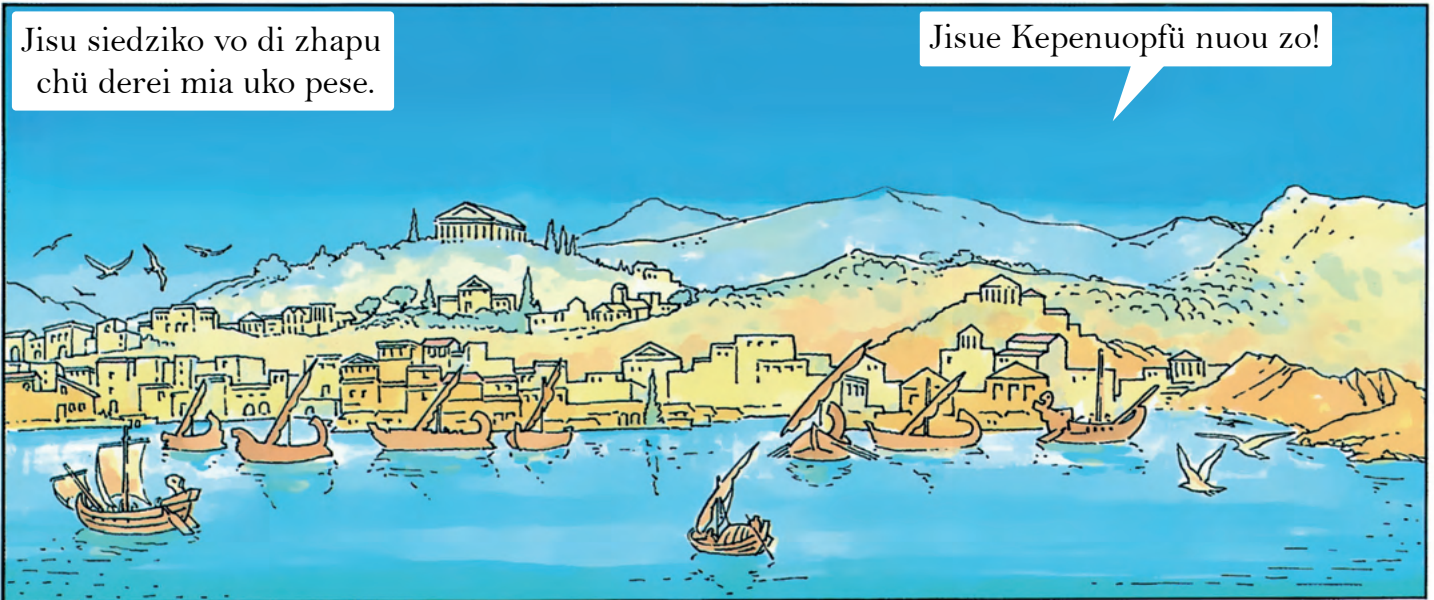
Puo siedziko Jerusalem nu  
pfhe ba di kecha chü ba.  
Kemesa ruopfü ker uko  
tshupfülie di uko ze tuota.  
Uko ki kekuo khashüya  
zhapu chukeba ki.

Jisue Kesia perhiewate..  
Kepenuopfüe  
puo chü perheilashü.



Jisu siedziko vo di zhapu  
chü derei mia uko pese.

Jisue Kepenuopfü nuou zo!



Thedze hau rei leshü  
nu thu keza vo.

Jisue uko kehouma  
pielie di krus nu  
gouwate süla we  
puo die ze mu puo  
zho nu lhou  
morosuo.



Tsiero Jisu siedzimia pete  
kechachü mu Bible phrü  
baya. Uko kerükra ca cü  
mu krie baya, Niepuu u la  
siakeshü kerükra nu. Hauha  
Kepenuopfü kemengu zo;  
puo kekhrie huoniehwo ze  
kezaketuo la.



Jisue Kepenuopfü  
mhaleu chütseishü.



Jisue u khrieya,  
puo thezie mu  
puo rüsuoliecie.



Kepenuopfüe kijü khrie zo di Puo nuo pfuliu  
ketsepie kijü nu shü. Themia kehoupuorei  
Puo pelelie ro, puoe puo pejüwa mo di  
kechachie kerhei ngulietuo.

WILLEM DE VINK



## Dieliekevi Leshüda

JisuthedzeroDieliekeviLeshüda nu thupie ba. Leshüda hau liro kekrei leshüda ki rei phrü krakuo. Leshüda kekra Dieliekevi Leshüda nou nu ngulietuo. Teicie 1500 pie se Leshüda hau thu. Teicie 900 kevoki nu Leshüda hau thu tseikeshü ngulie. Leshüda hau liro Kepenuopfü kikemhie di themia ze kepekro keba ngulie. Jisu thedze liro Kepenuopfü supuo ga ikecü thupie mecü ba.

## Jisu Siedze Leshü

### 1. Mathi :

Mathi liro Jisu Apostol puo. Puoethiedzükhezhanuokhruoya. Puoekikemhie di JisueJudamiako ze kerüchüshi ikecü thupie ba.

### 2. Mark :

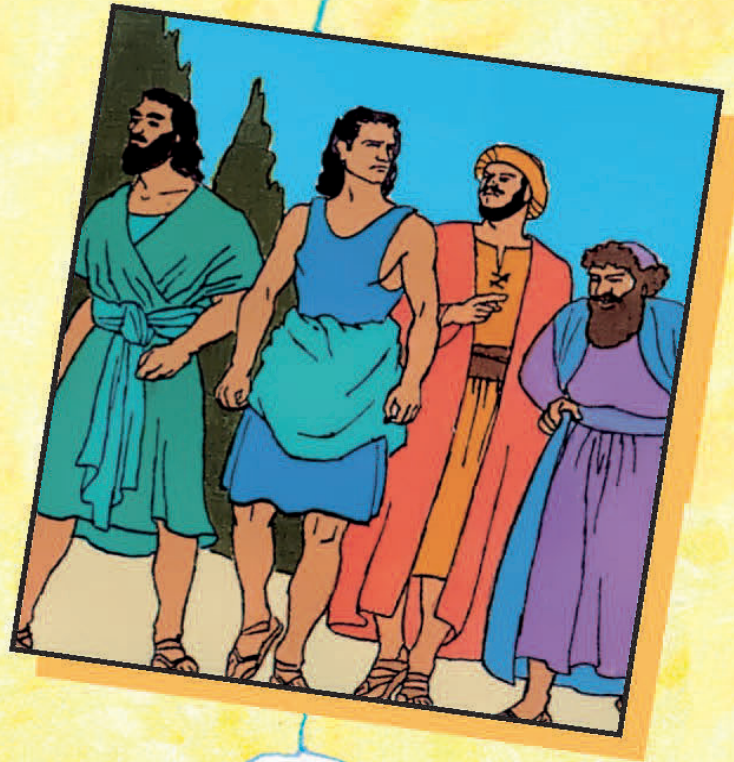
Mark liro medzü khriesa baluocü nu Jisu ze tuo. Puoe Jisu ungokecü mhatho kikemhiechü chü shi thupie ba.

### 3. Luk

Luk liro darukesimiapuo. PuoeJisu ze kerüchü mo derei puoe Jisue kikemhie di mia rüchüya shi ikecü thupie ba.

### 4. Johan

Johan rei Jisusiedzimiapuo. Puoe Jisuesupuo muPuoeKepenuopfü zo ikecü thu ba. Jisue themia nuo chü di kijü nu ker, themia kephouma kelaketuo la ker ikecü thupie ba.





## Jisu Kepenuo

Jisu nuu zuo Mary liro nyhükemo nu nuonyipfüliete. Puoe phousemia puo. Derei hau Niepuu mharhü puo. Thedze ungokecü hau thiedzü Leshüda kerietsa nu thupie tuo. Jisu kepenuo liro mha thechü kevira nu penuolie mo. Puoe mithunuo ba puo nu puo penuolie kekreamonyü ukoe thechü ngulie moketa la.



## Jisu ungokecü mhatho

Jisue ungokecü mhatho kekra chüshü. Bible liro puoe 40 de mha ungokecü mhatho chüshü. Jisue hau geinu Kepenuopfü kekuo mu kekhrise pekieshü mu, Puoe hau geinu mia khruohilie mu puo themia kenei chülie.





## Jisu Kesia mu Rheilakesie



Jisuekedipuo la sia ga? Puocaliro Bible nu ngulietuo.

Themiakehouporeimhakesuochüya. Niepuu nei kemo mhatho kekra chüya. Hau liro kephouma mhathoko, mu hau uko bu Niepuu penuolie motaya. Süla Jisue kijü nu ker di uko kephouma la siashü. Puoe siakeshü la uko Niepuu ze kekhrietholie vi. Hauha u themia si morosuo. Jisue rheilasieta, Niepuu puo chü perheilashü, hau nu Puoe kesia ki rei kuocecü ngulie.

Jisue tsie Niepuu ze teigei lhou bate. Mu Puoe rheilakesie la uko Puo mu Niepuu ze kekhrietholie vi. Puoe uko bu Niepuu nei chü di lhoulie nyü.

## Pezie

Noe n kephouma la n nou kemezhe ba liro noe kecha hau chülie vi.  
"Kekhrrie Niepuu, Noe a khrie. Noe Jisu khashü n nuo pfuliu.  
Puo Krus nu a la sia Ngumezhie di a kejoko vashücie  
N pezie Jisu khapie hieko tsükeshü la A nie ze tuo sei nyülie  
Noe kikemhie di a bu lhoutuo shi ikecü a pethashücie?  
Noe a ze tuo si tuo me?  
A kecha kelashü la nie pezie.  
Noe pfhekhokeshüu chüya zo.



## Jisu mu A

Jisu thedze ro tsie rei tsei mo. Jisue themia kekra ze khrietho chü mu tsie rei chü ba zo. Kijüe rüdite. Themia kekra gura morei gada nu tuoya mote, themia liro garei mu kepruo nu tuote. Hau liro Jisu la mhapuorei mo. Puoe uko ze Israel nu tuo kemhie zo. Puo ngu mo zorei puoe ketho zo. Puoe nie ze kekhietho nyülie. Nie puo thedze si di puo ngu nie neilietuo.

Noe Jisu dze si sa nyü mu puo ze n kelhou lhoushü nyü me?

Noe Jisu dze si sa nyü me mu puo ze n kelhou lhou nyü me? Si liro hako medzilie vi.

1. Dieliekevi leshüda phrülie ( Thakie puo Luke leshüda phrülie)

2. Kecha chülie (Niepuu ze kerüchü mu puo pfhe rünyülie, noe mhakevi die pu zo morei vi)

3. Niepuu die miakekrei mia ze kezalie. Jisue puo siedzimiako bu kepekro mu huoniehüo hü, we puo kekhrise si kelie ki.



Publisher: KRISTALAYA MERCY MISSION

Printed: Kristalaya Printers

Text and illustrations: Willem de vink

Copyright 1993 Stitching Wereldtaal, Houten, The Netherlands, Published in Dutch as “JesusMessias”. Edition in **Angami** 2024: ISBN: - **978-94-93321-01-4**

Digital copyright under the terms of the Creative commons BY-SA licence.

All right of translation, reproduction and adaptation reserved for all countries.

Worldwide co-edition organized and produced by: Wycliffe Netherlands,

Email: [jmpbk.app@gmail.com](mailto:jmpbk.app@gmail.com) Web: [jesusmessiahcomicmedia.com/india](http://jesusmessiahcomicmedia.com/india)



## Jisu Massaiah

Jisu Massaiah thedze liro ketho puo zo. Puoe Israel nu 2000 teicie voketa ki lhou. Themiake puo ze kessekecümia ungo se. Puo chükeshü mhatho miapuorei chü mo. Ungokecü mhatho Jisu kevora baya. Puoe themia kehoupuorei puo pfhe rünyü kenyümia ki kenei khashüya. Sidi puo thela chüte. Nie tho Jisu Massaiah dze phrüşücie.



Language : Angami

ISBN : 978-94-93321-01-4